

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ, ТЕХНОЛОГІЙ І СУСПІЛЬСТВА**

**STRATEGIC GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF
SCIENCE, EDUCATION, TECHNOLOGY AND SOCIETY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**5 листопада 2022 р.
November 5, 2022**

**м. Біла Церква, Україна
Bila Tserkva, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ НАУКИ,
ОСВІТИ, ТЕХНОЛОГІЙ І СУСПІЛЬСТВА**

**STRATEGIC GUIDELINES FOR THE
DEVELOPMENT OF SCIENCE, EDUCATION,
TECHNOLOGY AND SOCIETY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**5 листопада 2022 р.
November 5, 2022**

**м. Біла Церква, Україна
Bila Tserkva, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Стратегічні орієнтири розвитку науки, освіти, технологій і суспільства: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 5 листопада 2022 р.): у 2 ч. Біла Церква: ЦФЕНД, 2022. Ч. 1. 59 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні орієнтири розвитку науки, освіти, технологій і суспільства» з:

Аграрна дорадча служба НАСГДСУ
Боярський ФК НУБіП України
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Вінницький національний аграрний університет
Волинський національний університет імені Лесі Українки
ВСП «Дубенський педагогічний фаховий коледж РДГУ»
ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України»
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Державний торговельно-економічний університет
Державний університет імені Михайла Драгоманова
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Запорізький державний медичний університет
Західноукраїнський національний університет
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут географії НАН України
Інститут молекулярної біології і генетики НААН України
Інститут права ім. Князя Володимира Великого МАУП
Інститут тваринництва
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
КЗВО «Волинський медичний інститут»
Київський національний університет будівництва і архітектури
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького
Львівський національний університет імені Івана Франка
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Миколаївський національний аграрний університет
Національний авіаційний університет
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Національний університет «Львівська політехніка»
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Одеський національний медичний університет
Поліський національний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Спеціалізована прокуратура у військовій та оборонній сфері Офісу Генерального прокурора України
Сумський національний аграрний університет
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Харківський національний медичний університет
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова
Черкаський державний бізнес-коледж

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти, технологій і суспільства.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: педагогічних наук; архітектури та мистецтвознавства; економічних наук; юридичних наук; психологічних наук; медичних наук; сільськогосподарських наук; ветеринарних наук; технічних наук; історичних наук; філософських наук; географічних наук; фізичного виховання та спорту; державного управління; соціальних комунікацій.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

© Автори тез, 2022

© Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2022

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСАХ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНОГО ДУХУ МОЛОДІ

Питання цивілізаційного прогресу, становлення демократичної правової держави, громадянського суспільства на тлі загострення політичної ситуації в Україні набули особливої актуальності. Людина, особистість, громадянин є основою розвитку громадянського суспільства, що передбачає її освіченість та культурне, патріотичне формування. В цьому контексті освіта, як сфера соціокультурної практики, набуває особливої значущості.

Одним з найважливіших завдань сучасного виховання є формування людини-громадянина, для якої демократичне громадянське суспільство є осередком реалізації творчих можливостей, задоволення особистих та соціальних інтересів. В результаті освітньо-виховного впливу на особистість у неї формується така нова характеристика як громадянська компетентність, визначальними характеристиками якої є правосвідомість, знання й інформаційна компетентність, патріотизм, моральність, трудова активність, альтруїзм, здатність захистити суверенність, сприяти у збереженні територіальної цілісності держави.

Освіта як ресурс розвитку громадянського суспільства передбачає створення можливостей для розвитку особистості як важливого чинника не лише процесу трудової діяльності, базованої на сучасних виробничих силах, а й як суб'єкта соціальних демократичних відносин. За сприятливих умов суспільну та історичну місію молоді складно переоцінити, вона полягає не лише у відтворенні соціальної структури, відносин і культурно-історичної традиції, але й у їхньому активному вдосконаленні [1, с. 208].

В період військового вторгнення на територію України все частіше звертаємося до традицій нашого народу, до національної системи виховання як необхідних складових природовідповідного та історично складеного способу формування високорозвиненої особистості. Виховання в наш час передбачає засвоєння кожною особистістю культури рідного народу, відродження його національного духу, способу життя та історико-культурної спадщини, тобто формування світоглядної неповторності, що формувалася з сивої давнини.

Одним зі зразків виховної системи українського народу є козацька педагогіка як унікальне явище, складова довершеної національної педагогіки, що увібрала в себе народну виховну мудрість, ідейно-моральний, емоційно-естетичний та психолого-педагогічний зміст богатирської епохи життя наших пращурів; значна увага у ній приділялася релігійному вихованню молоді та навчання основам православної віри.

Провідною ідеєю козацтва була свобода і незалежність України, непорушність прав народу, народовладдя та суверенність. Педагогічна мудрість сприяла зміцненню національної системи освіти і виховання, яка у ці часи досягла апогею свого розвитку. Козацька система виховання заперечує рабську психологію, втрату людиною самостійності та гідності, пасивність, політичне прислужництво, невіру в свої сили.

Західні автори XVII – XVIII ст. порівнювали Запорізьку Січ з уславленими містами-державами античності та лицарськими орденами Середньовіччя. Козацтво – це зразок високоінтелектуального та суспільно творчого способу державотворення, громадського дива Європи.

Наш сучасник, відомий науковець В. Вашкевич значну увагу у власному дисертаційному дослідженні приділив процесу формування людської особистості засобами освіти, у результаті чого й відбувається «засвоєння нею соціальних ролей суспільного та власного історичного досвіду» [1, с. 71]. Чільне місце в цьому процесі належить взаємовпливам людини і суспільства, коли не лише соціум формує особистість, а й особистість своєю діяльністю – суспільство. Науковець справедливо вважає, що суспільство у стані трансформації потребує людей з визначеною громадянською позицією, спроможних активно впливати на поступальний розвиток держави [2, с. 13]. Наш час характеризується глибокими суспільними кризами і зумовленими трансформаційними процесами. Сучасна пересічна людина опинилася на перетині особистих і державних інтересів та свавілля російських окупантів. Сьогодні українське суспільство, переживаючи військове вторгнення на свою територію, демонструє найкращий приклад патріотизму, відданості власній державі її громадян. В той же час, український народ мусить адаптуватися до життя в умовах збройної й інформаційної воєн та наслідків, ними спричинених.

Утім, служіння людей державі, а держави – людям має бути обопільним, оскільки розрив у цінностях – державних та особистих, масових і духовних – спотворює внутрішній світ молоді. Поза усіляким сумнівом, кризові стани у суспільстві мають бути мінімізовані, інакше історичний досвід минулого не матиме ніякого позитивного значення для молоді в умовах затяжної соціальної, політичної кризи і складних соціальних умов, пов'язаних з боротьбою за виживання [2, с. 75; 42; 57].

Формування громадянського суспільства можливе лише за умови дотримання демократичних цінностей в усіх сферах життєдіяльності людини. Ця проблема змушує дійти висновків, що для динамічного розвитку демократичних процесів мусить бути певна політична дисципліна народу та його достатня політична культура, досягти яких не можна за короткий проміжок часу.

Список літератури

1. Вашкевич В. Формування та розвиток історичної свідомості студентської молоді в Україні в період суспільних трансформацій (соціально-філософський аналіз) аналіз: дис. док. філос наук: 09.00.03 - соціальна філософія та філософія історії. Ін-т вищ. освіти АПН України. Київ, 2007. 380 с.
2. Вашкевич В.М. Історична свідомість студентської молоді: ціннісно-світоглядні орієнтири. Навчальний посібник для вищ. навч. закл. Київ : Світогляд, 2010. 274 с.